המוכר שדהו פרק תשיעי ערכין ל.

מסורת הש"ס

א) [נסח יט: וס"ק], ב) כ"מ טו: ניטין מה. קדושין מז:, ג) [ניטין סס.], ד) [ניטין סס קדושין נ: ע"ש], ה) [תוס' רש"א ע"ש], ו) [תוס' ס"ה ה"כ], ז) קדושין כ. [כל הסוגיא ע"פ לחם משנה], ח) ל"ק, ט) [דף כט: ד"ה חזקה], י) נ"ל ל"ק לעניין מיד ומ"ה מיקנו כו', כ) מ"ל ל"ק, ל) [ע"ש תוס' כ"מ יא: ד"ה ומקומו ותוס' קדושין כ:. ד"ה ומקומו].

תורה אור השלם

1. במספר שנים אחר היובל תקנה מאת שמיתך במספר שני תבואת ימכר לך:
ויקרא כה טו
2. וחשב את שני ממכרו והשיב את הֶעדף לאיש אשר מכר לו ושב לאחוזתו:
ויקרא כה כז
3. ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה יָדו ומָצא כדי גאלתו:
ויקרא כה כו
4. אוֹ֣ מדי גֹאֵלו֮ יגאלנו אחד מאחיו יגאלנו:
ויקרא כה מח
5. אם עוד רבות בשנים לפחדן יָשיב גאֻלתו מכסף מקנתו:
ויקרא כה נא
6. ואם מעט נשאר בשנים עד שנת היובל וחשב לו כפי שניו יָשיב את גאֻלתו:
ויקרא כה נב
7. וחשב עם קֹנהו משנת הִמָּכרו לו עד שנת היבל והָיה כסף ממכרו במספר שנים כימי שכיר יהיה עמו:
ויקרא כה נ
8. לא יקשה בעיבד בשלחך אתו חָפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יְ֣הוָה אלהיך בכל אשר תעשה:
דברים טו יח

מוסף רש"י

מעות חוזרין. משות של קידושין חוזרין, דאמר יודע שאין קידושין תופסין בחמורו ונמר ונתן לפם פקדון בחמורו ונמר ונתן לפם מתנה. אלא חוברא גנב. תיר הטתל שמעבנר נמנם לתוכו ונילול מפני רודפיו (ע"ש) חה. גלגלא חוד שהעבנר מנגנע בגיגתו שם לא היה גונב (קדושין נו:). חוברא מגא ליה. מאין לו הגיגה (שם). שאין מחשבין. כשגא לגרש ולפדות את עלמו, אלא ממנה. כמה מגיע ממנה לכל שנה של שם שנים שתים מנה, וכמה מגיע לכל שנה שתים מנה, ואם נתתה שנה נתן לו שתים מנה. אלא אמרינן מה הבמת שנשתיקרב הפעולה לו המלוף כמ ועמוד על מאתים, תמנה מאתים לפעולה שם שנים ויתן לו שלש מנה (קדושין כ:). מכסף מקנתו. משמע מקנתו ישיב נאולתו (שם). והכסיף. נתקלקל (שם). שאין מחשבין. לו את הבנים שנעלו לנוגר, אלא ממנה. כמ"ל נמכר בתנם. ולקמיה ילף מלי חזות דדרים לכי לקולא ידו של עכו"ם על התחתונה כלומרן (שם).

שיטה מקובצת

א) ליה נ"א ומרשבואל. ב) דמי ניירה ס"א רבריה דליסק. ג) בבנה ומכרה הראשון לשני: ד) שנאמר לאיש: ה) מחיבת וחשב כו' עד חיבות לאיש אשר בחוכו כס"ה אינו: ו) אשר בחוכה אות ד' נמחק: ז) ומכרה הראשון לשני: ח) ת"ל לאיש אשר: ט) מחשב אלא: י) בחוכה דברי: יא) מאי בגיירנו אינא דאיקרו דאייקר ובו' באייקר דוזל לחדרה הרי מצי לאשכוחי כגון דאייקר כלומר א) שהיא יקרה כמו שהיתה שקנה ומכרה לאחר במאתים דוזל ועמדה על מנה

לדבי דוסתאי יתן מנה עודף שבקרקע ודבי בין לאיש אשר בחוכה הוי מאתים ולא נהירא דלא מצי למימר הכי דתיקשי לך מאי בעי מאי בגיירנו טובא אינא בגיירנו דדבי לא איירי בהכסיפה אלא כשני לוקחים אבל בחד לוקח אפילו הכסיפה נותן כאשר מכר אלא פשיטא ליה דאפילו רבי מדרה בהכסיפה דקיימן ביה לאיש אשר בחוכה כפי שהוא עתה בחוכה והרי אינו שוה עתה אלא מנה להכי בעי מאי בגיירנו דאייקר דוזל ואייקר דדבי מיקל בזה כיון שהאיש אשר בחוכה קנאה במנה אינו נותן אלא מנה ולדבי דוסתאי בין עודף שבירו בין עודף שבקרקע הוי מאתים. הא"ש ז"ל: יג) דנמר גאולה גאולה מעבד עברי מה צריכי הני קראי פשיטא דאלוגין לקולא בשלמא לדבי דאייקר בתרי גברא הוא לא איירי בעבד עברי אלא לדבי דוסתאי דאייקר בחד גברא היינו הך דומאי איצטריכי הני קראי דיל דאי לאו הני קראי לא הוה נמרינן בגז"ש דאלוגין לקולא הוא כמו בעבד עברי שהרי כמה דברים יש בשדה אחוזה שאינו בעבד עברי ולא נמרי להו בגז"ש אבל השתא דאיכא קראי דאיכא ג"ש. והשאר ב) חסר (לשון רב"א) יג) עברי ס"א שנמכר לעובד כוכבים ידון בו בהתחנתה והיא היא: יד) מה"ד פעות חוזרין: טו) ומניה בחוד: טז) חוזה קא גניב ליה: יז) אצלו הס"ד ומה"ד אמרי ליה למוכר הבא לגאול שדהו הס"ד ומה"ד הב ליה דמי שנתן הלוקח בגירה הס"ד ומה"ד וליסק האי לוקח ואי לא יהיב דמי גירה לא ליסק כ"ל הס"ד: יח) חבואות שיש בשתי אות ש' נמחק: יט) למדרש הוי והבי הס"ד: כ) כמאתים וזוזל ומכרה: כא) יוצאה שדה: כב) שפרש"י דהב דאמר לבהכה חוזר: כג) לו איכא בסיפא דנתקבלו שכר זה מזה ואמאי ליתבי דאיכא לו ליקנ: לו בחלופין: כד) מתנה. גליון וליכא למימר הכל יורעים שאין מכר ביובל ונתן המעות לשם מתנה דהא רב הוא דאמר מכירה (מכורה) ויוצאה הלכך הוי כקח טעות ומעות חוזרין. הרא"ש ז"ל.

ורב ענן [6]ברייתא לא שמיעא ליה [6] ודשמואל ממאי דאינה מכורה ומעות חוזרין דלמא אינה מכורה ומעות מתנה מידי דהוה אמקדש אחותו דאיתמר [7]המקדש אחותו רב אמר מעות חוזרין ושמואל אמר [8]מעות מתנה א"ל אביי לרב יוסף [9]מאי חזית דקנסינן ליה ללוקח נקנסיה למוכר אמר ליה [10]לאו עכברא גנב אלא חורא גנב אי לאו עכברא חורא מנא ליה מסתברא היכא דאיתיה לאיסורא קנסינן: היתה שנת שדפון כו': השתא הוברה עולה לו נרה מיבעיא נרה איצטריך ליה סלקא דעתך אמינא אמרינן ליה הב ליה [11] דמיה וליסק קמ"ל: רבי אליעזר אומר מכרה לו כו': תניא ר"א [12]אומר מנין שאם מכרה לו לפני ראש השנה מליאה פירות שלא יאמר לו הנח לפני בדרך שהנחתי לפניך תלמוד לומר [13]במספר שני תבואות ימכר לך פעמים שאדם [14]אוכל שלש תבואות בשתי שנים: **מתני'** [15]מכרה לראשון במנה [16] ומכר ראשון לשני במאתים אינו מחשב אלא עם הראשון שנאמר [17] [לאיש] אשר מכר לו מכרה לראשון במאתים ומכר הראשון לשני במנה אינו מחשב אלא עם האחרון שנאמר [18] וחשב את שני ממכרו והשיב את העודף לאיש (אשר מכר לו) לאיש אשר [19] בתוכו [20]לא ימכור ברחוק ויגאל בקרוב ברעה ויגאל ביפה ולא ילוה ויגאל ולא [21]יגאל לחצאין ובהקדש [22]מותר בכולן זה חומר בהדיוט מבהקדש: **גמ'** תנו רבנן מכרה לראשון במנה ומכרה [23] ראשון לשני במאתים מנין שאינו מחשב אלא עם הראשון ת"ל [24] [לאיש] אשר מכר לו מכרה לראשון במאתים ומכר הראשון לשני במנה מנין שאין [25] מחשבין אלא עם השני ת"ל לאיש [לאיש] אשר [26] בתוכו דברי רבי רבי דוסתאי בן יהודה אומר מכרה לו במנה [27]והשביחה ועמדה על מאתים מנין שאינו מחשב אלא במנה שנאמר והשיב את העודף העודף שבידו מכרה לו במאתים והכסיפה ועמדה על מנה מנין שאין מחשבין אלא במנה שנאמר והשיב את העודף העודף שבקרקע [28] מאי בייניהו דאייקר וזל ואייקר וממאי דלקולא דלמא לחומרא לא ס"ד [29] דגמר

[3]גאולה [4]גאולה מעבד עברי והתם מנלן דתניא [30]נמכר במנה [31]והשביח ועמד על מאתים מנין שאין מחשבין אלא במנה שנאמר [5]מכסף מקנתו נמכר במאתים והכסיף ועמד על מנה מנין שאין מחשבין אלא במנה שנאמר [6]כפי שניו ואין לי אלא עבד עברי [32] הנמכר לעובד כוכבים שנגאל וידו על העליונה נמכר לישראל מנין ת"ל [7]שכיר [8]שכיר לגזירה שוה אמר אבי הריני

[9]מדונין ממי [מיכא] בין כך לשמואל מיכא ביניהו מי שמיט לוקח וקנין אילנות שהיו כה לרב דאמר מכורה [היא] שדה הדרה בעינא ואילנות דקין קין לשמואל דאמר אינה מכורה ומעות מתנה הדרי אילנות ואע"ג דלוקח לא שקיל זוזי מי נמי כגון שמכר עמה מטלטלין והחזיק הלוקח בקרקעות ולא משך המטלטלין דקיימת לן נכסים שאין להן אחריות קנינם עם נכסים שיש להן אחריות ככסף בשטר ובחזקה ואין לרוץ משיכה לרב דאמר מכורה [33](ויולמה) שדה הדרה ומטלטלי מיקנו לשמואל דאמר אינה מכורה ומעות מתנה לא מיקנו מטלטלי דחזקה דקרקע לא הוי חזקה עכ"ל רש"י ולפי האי שפרש"י כב) [34]דאמר במכור מחזר לבעליו מיד מ"מ מיקנו מטלטלין בהדייהו מקשין העולם מהיא דפ"ק דב"מ (דף יא.) מעשה בר"ג וחקנים שהיו כאים בספינה אמר מעשר שאני עתיד למוד נתון ליהוסף ומקומו מוסכר לו [35] (ומיכא בחוספתא) [36](ותני בסיפא) דמתקנלו שכר זה מזה וליתני הוהא אחרא במתנה ע"מ להמזיר [37] (לו) [38]וליקני לו בחליפין דסולר מי נמי לשיליה הוהא אחרא ויקנה ליה בקנין סודר וי"ל דכל דבר המוחזר לבעלים כגון מתנה ע"מ להמזיר מ"מ שאלה לו שכירות בכולה לא מיקנו בחליפין משום דהוה כמו עוסה כגלה בחלמרין (שם:) לאינה ממונא לקנות בחליפין ומש"ה הולכך שיתקנלו מעות זה מזה [39]:

דלמא אינה מכורה ומעות מתנה מידי דהוה אמקדש אחותו. ומיהו לפי האמת שהולמנו דמעות חוזרים אמרי' דלא דמי למקדש אחותו לפי שאדם יודע שאין קדושין תופסין באחותו ונמר ונתן לפם פקדון בחמורו ונמר ונתן לפם מתנה דאיכא מעות דהוה אמקדש אחותו דאיתמר [40]המקדש אחותו רב אמר מעות חוזרין ושמואל אמר [41]מעות מתנה א"ל אביי לרב יוסף [42]מאי חזית דקנסינן ליה ללוקח נקנסיה למוכר אמר ליה [43]לאו עכברא גנב אלא חורא גנב אי לאו עכברא חורא מנא ליה מסתברא היכא דאיתיה לאיסורא קנסינן: היתה שנת שדפון כו': השתא הוברה עולה לו נרה מיבעיא נרה איצטריך ליה סלקא דעתך אמינא אמרינן ליה הב ליה [44] דמיה וליסק קמ"ל: רבי אליעזר אומר מכרה לו כו': תניא ר"א [45]אומר מנין שאם מכרה לו לפני ראש השנה מליאה פירות שלא יאמר לו הנח לפני בדרך שהנחתי לפניך תלמוד לומר [46]במספר שני תבואות ימכר לך פעמים שאדם [47]אוכל שלש תבואות בשתי שנים: **מתני'** [48]מכרה לראשון במנה [49] ומכר ראשון לשני במאתים אינו מחשב אלא עם הראשון שנאמר [50] [לאיש] אשר מכר לו מכרה לראשון במאתים ומכר הראשון לשני במנה אינו מחשב אלא עם האחרון שנאמר [51] וחשב את שני ממכרו והשיב את העודף לאיש (אשר מכר לו) לאיש אשר [52] בתוכו [53]לא ימכור ברחוק ויגאל בקרוב ברעה ויגאל ביפה ולא ילוה ויגאל ולא [54]יגאל לחצאין ובהקדש [55]מותר בכולן זה חומר בהדיוט מבהקדש: **גמ'** תנו רבנן מכרה לראשון במנה ומכרה [56] ראשון לשני במאתים מנין שאינו מחשב אלא עם הראשון ת"ל [57] [לאיש] אשר מכר לו מכרה לראשון במאתים ומכר הראשון לשני במנה מנין שאין [58] מחשבין אלא עם השני ת"ל לאיש [לאיש] אשר [59] בתוכו דברי רבי רבי דוסתאי בן יהודה אומר מכרה לו במנה [60]והשביחה ועמדה על מאתים מנין שאינו מחשב אלא במנה שנאמר והשיב את העודף העודף שבידו מכרה לו במאתים והכסיפה ועמדה על מנה מנין שאין מחשבין אלא במנה שנאמר והשיב את העודף העודף שבקרקע [61] מאי בייניהו דאייקר וזל ואייקר וממאי דלקולא דלמא לחומרא לא ס"ד [62] דגמר

דייקינ כה שני לר' דוסתאי יהיב מאתים דאי אמרת עודף שבידו הא מאתן שקיל מקמא ואי אמרת עודף שבקרקע הא מאתן שוה: **גאולה גאולה.** כתיב הכא (ויקרא כה) ומצא כדי בעבד עברי (שם) גאולתו תהיה לו: **אלא ממנה.** כשכא לפדות עצמו מחשב כמה שנים משעה שנמכר (עד שנת היובל) ומחשב כמה מגיע מאותו מנה לכל שנה ושנה ואם עברו שנים לו שלם שנים יכה לו אחזיו לפי חשבון המגיע לכל שנה כדכתיב (שם) כפי שניו. משמע כפי שנים שנעמד בהן כלומר לפי מה שהוא שוה באותה שעה: **אין לי וכו'.** דהאי קרא נמכר לעובד כוכבים כתיב כדכתיב (שם) וכי תשיג יד גר ותושב וכו': **שכיר שכיר.** כתיב הכא (שם) כימי שכיר יהיה עמו וכתיב נמכר ליגאלו (דברים טו) כי משנה שכר שכיר עבדך וגו': הריני

לאותו שתופס השדה והאי דדרשינן לקרא הכי מפני שאנו רוצים להקל על הגואל. אבל בענין זה נחסיר על הגואל; שלא יסבור ברחוק (ויגאל) בקרוב. כלומר שאם יש לו לגואל שדה אחת ברחוק ממנו אינו רשאי לסבור אותו לגאול באותן דמים שדה זו שהיא בקרוב לו שסברה לשני תבואות ומפרשינן בגמרא טעמא מאי. וכן לא יסבור ברע שדה רעה שיש לו כדי לגאול באותן דמים שדה יפה לו שסברה לשני תבואות. וכן אינו רשאי ללות מעות מאחר כדי לגאול שדה זו וכן אינו רשאי לגואלה בחצאין א"כ יחנו לו הדמים כולן בבת אחת); ובהקדש. המקדיש שדהו בשעה היובל מותר בכולן (ולמכור) ברע. (ולגאול ביפה) (לזה הגואל) ובגואל לחצאין ואע"ג דאמרי' לעיל אם אמר הריני נותן דבר שנה בשנה אין שומעין לו ה"מ דאין שומעין לו [(לגואלה) ליתן סלע ופונדיון לכל שנה אבל אם נותן חצי (פונדיון) (ביחד) ולבסוף חצי האחר מותר והיינו דקאמר ובהקדש מותר לגאול לחצאין; העודף שבקרקע. כלומר דאלוגין בני (כהן) [גואל] לקולא: מאי בייניהו. [בין ר' לר' דוסתאי] דהא תרוויהו מלילין בני גואל: איכא בייניהו דאייקר דוזל ואייקר. כלומר שמכרה לו במאתים ודוזלה [(דהכסיפה) ובשעת פדיה הוקרה ושויא מאתים לו; דלא איירי בעודף שבידו אלא בעודף שבקרקע ולא בהכסיפה [(לטעמיה)] אם מכרה במאתים ודוזלה [(דהיינו הכסיפה)] וחזרה ועמדה במאתים (דהיינו שהוקרה) ואין שם אלא לוקח אחד אמרינן גואלה במאתים דהיינו לאשר מכר לו (לו) דהסתיר דאדל בחר עודף שבידו ועודף שבקרקע אולינן נמי בחר קרקע דמחשב ליה בחשבון הזול; [(ואית דאמר לו: דאדל בחר קרקע הוראל ובשעת פדייה שוה כשעת מכר נותן לו מאתים כשעת המכר. דס"ל). ומאי דלקולא אימא לחומרא. כלומר דקאי אפשר לפירושינהו [גמי גואל לקולא ואיכא למידרשינהו] לחומרא ואיכא למימר כי מכרה הראשון לשני במאתים מנין שאין מחשב אלא עם השני ת"ל לאיש אשר בחוכה והיינו חומרא ומ"ר [מכרה] לראשון במאתים מנין שאין מחשב אלא עם הראשון ת"ל לאיש אשר מכר לו והיינו חומרא ומ"ל דדרשינן להו לקולא: [דגמר גאולה גאולה מעבד עברי כתוב כאן והשיג יד ומצא כדי גאולתו ותכיב בעבד עברי לפיהן ישיב גאולתו]: מכסף מקנתו. מנין שאין מחשב אלא כמנה שהוא נותן נמי דמי שני עבודתו ונותן מותר דמי השנים שיש עד שנת השביעית שנאמר מכסף מקנתו דכתיב כפי שניו והני קראי משתני בעבד עברי שנמכר לעובד כוכבים); שכיר שכיר לגז"ש. כתיב הכא בנמכר לישראל כשכיר כתיב יהיה עמך וכתיב הכא בנמכר לעובד כוכבים כשכיר שנה בשנה:

ו) נראה דל"ל כלומר שכיחה יקרה מאתים בעת שקנה ומכרה הראשון לאחר במאתים ואח"כ הזל ועמדה על מנה ביד הסני לר' דוסתאי וכו'. ז) נראה דל"ל דאיסת קולא ואסת לחומרא ס"ס ספיר נתיבן ס"ס לכן מילתא דקולא מסתיים לג"ש.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות זכייה ומתנה הל' כ טוש"ע חו"מ סימן ו סעיף כ:
יב ב מיי' פ"ח מהלכות שמטה ויובל הל' ו:
יג ג מיי' שם הלכה יח:
יד ד מיי' שם הלכה יח:
טו ה מיי' שם הלכה יח:
טז ו מיי' פ"ה מהלכות ערכין הלכה כ:
יז ז מיי' פ"ח מהלכות שמטה ויובל הל' טז:
יח ח מיי' פ"ב מהלכות עבדים הלכה ט [טוש"ע יו"ד סי' רסו סעיף יד וכנגד"ח]:

רבינו גרשום

[ורב ענן. דאמר הלא יודענא הי מיניהו הדרי זבינן]: (דמאי דאינה מכורה ומעות חוזרין דלמא): [הא בריתא דצריך נט שחרור פרטו שני לא שמיעא ליה: מדשמואל נמי ליכא למשמע דהדרי וביני דמאי דאינה מכורה ומעות חוזרין דלמא אינה מכורה ומעות מתנה דלא הדרי. מידי דהוה אמקדש אחותו דרב אמר מעות חוזרין דאין קדושין תופסין באחותו: ושמואל אמר מעות מתנה. דאדם יודע שאין קדושין תופסין באחותו ונמר ונתן לה לשום מתנה. [ואי קשיא] השתא כיון דאמרת לשמואל דמעות מתנה דלא הדרי לליקח זוזי א"כ הניגו דרב ומאי בייניהו]. איכא בייניהו אי שמיט ליקח ואבול פירי לרב דאמר מכורה לא משלם פירי לשמואל דאמר אינה מכורה משלם פירי: מאי חזית דקנסינן ליה ללוקח: שקנאו בחוצה לארץ שפניחו לחיות ומאבד מעותיו: ליקנסיה למוכר. כל שמכרו לחוצה לארץ: חוברא גנב. כלומר אותו שקונה גויס לזה שמוציאו לחוצה לארץ ומוכרו: היכא דאיתיה לאיסורא. שהוא ביד הלוקח ליה קנסינן הלכך קנסינן ליה ללוקח: נרה כיבעיא. דעולה לו מן המנין דהא כבר עבר בה מידי עבודה: נרה איצטריך ליה. דעולה לו דס"א כיון דנרה הלא ונרה לא נתנה (זה) ממנה הלוקח כלום דאמרינן ליה למוכר בשעה שפירה כיון שכרו (זה) בה שנויה השביחה ולא נתנה ממנה הב ליה ללוקח: דמי דקיבסיון שהרשה השביחה: וליסק. כלומר ולהחזיר) [בשיחזיר] לו העודף הדמים שכנגד השנים שיש עוד עד היובל ודמי הרישון ודמים שהשביחו ואח"כ יסתלק ויצא (לו) חוץ (מן) לשדה: קמ"ל. דלא יהיב ליה המוכר מידי שכר חרשה דאמר ליה כיון שהיתה ברשותך שהיתה יכול לזורעה וליקח תבואתה ולא עבדת את היא דאפסדת נפשך ויכנה לו המוכר שיגרע לו מהן אותן שני שנים כאילו היו זרועות ואכל הלוקח תבואתן: [מנין שלא יאמר לו המוכר ללוקח הנח לפני השדה מליאה פירות בסוף שני שנים שלא תשול פירותיה כדרך שהנתחיה מליאה לפניך בשעה שסכרתיה לך: ת"ל מספר שני תבואות ימכר לך. כלומר כל התבואות שאפשר להיות בה בשעת מכירה עד סוף שני שנים הן מכורות והן של לוקח: מכרה שדהו לראשון בתנה וחזר הלוקח לראשון ומכרה לשני במאתים כשהוא מודה אותה המוכר שהוא בעל השדה]: אינו מחשב. כדרבתי וחשב את שני ממכרו והשיב את העודף: אלא עם הראשון. למי שמכרה לו בדי להקל על הגואל ויפסיד (זה) הלוקח שני מנה אחד וכן מכרה לראשון במאתים (וזה) [וחזר] הלוקח ומכרה לשני במנה אינו מחשב אותו שהיה בעל השדה כשבא לגאול אלא עם הלוקח אחרון: שנאמר והשיב את העודף לאיש. [לאיש שהוכסה]: כלומר

רש"י

לאחר דוסתאי יתן מנה עודף שבקרקע ודבי בין לאיש אשר בחוכה הוי מאתים ולא נהירא דלא מצי למימר הכי דתיקשי לך מאי בעי מאי בגיירנו דבי לא איירי בהכסיפה אלא כשני לוקחים אבל בחד לוקח אפילו הכסיפה נותן כאשר מכר אלא פשיטא ליה דאפילו רבי מדרה בהכסיפה דקיימן ביה לאיש אשר בחוכה כפי שהוא עתה בחוכה והרי אינו שוה עתה אלא מנה להכי בעי מאי בגיירנו דאייקר דוזל ואייקר דדבי מיקל בזה כיון שהאיש אשר בחוכה קנאה במנה אינו נותן אלא מנה ולדבי דוסתאי בין עודף שבידו בין עודף שבקרקע הוי מאתים. הא"ש ז"ל: יג) דנמר גאולה גאולה מעבד עברי מה צריכי הני קראי פשיטא דאלוגין לקולא בשלמא לדבי דאייקר בתרי גברא הוא לא איירי בעבד עברי אלא לדבי דוסתאי דאייקר בחד גברא היינו הך דומאי איצטריכי הני קראי דיל דאי לאו הני קראי לא הוה נמרינן בגז"ש דאלוגין לקולא הוא כמו בעבד עברי שהרי כמה דברים יש בשדה אחוזה שאינו בעבד עברי ולא נמרי להו בגז"ש אבל השתא דאיכא קראי דאיכא ג"ש. השאר ב) חסר (לשון רב"א) יג) עברי ס"א שנמכר לעובד כוכבים ידון בו בהתחנתה והיא היא: יד) מה"ד פעות חוזרין: טו) ומניה בחוד: טז) חוזה קא גניב ליה: יז) אצלו הס"ד ומה"ד אמרי ליה למוכר הבא לגאול שדהו הס"ד ומה"ד הב ליה דמי שנתן הלוקח בגירה הס"ד ומה"ד וליסק האי לוקח ואי לא יהיב דמי גירה לא ליסק כ"ל הס"ד: יח) חבואות שיש בשתי אות ש' נמחק: יט) למדרש הוי והבי הס"ד: כ) כמאתים וזוזל ומכרה: כא) יוצאה שדה: כב) שפרש"י דהב דאמר לבהכה חוזר: כג) לו איכא בסיפא דנתקבלו שכר זה מזה ואמאי ליתבי דאיכא לו ליקנ: לו בחלופין: כד) מתנה. גליון וליכא למימר הכל יורעים שאין מכר ביובל ונתן המעות לשם מתנה דהא רב הוא דאמר מכירה (מכורה) ויוצאה הלכך הוי כקח טעות ומעות חוזרין. הרא"ש ז"ל.